

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัย เรื่องความสัมพันธ์ภูมิหลังกับลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึม ลักษณะด้านสิทธิอันต์ และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองนี้มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยคือ

1. เพื่อศึกษาลักษณะนิสัยตักศิลาศึกษาด้านมาเคียวิลเลียนนิสซึมและลักษณะด้านสิทธิอันต์ โดยจำแนกตามภูมิหลัง
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อสภาพทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยจำแนกตามภูมิหลัง
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึม ลักษณะด้านสิทธิอันต์ และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานของการวิจัยดังนี้

1. นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิหลังแตกต่างกันในด้านเพศ ภูมิลำเนา อาชีพบิดา อาชีพมารดา สถานภาพครอบครัว สถานที่พักขณะกำลังศึกษา อายุ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้บิดา รายได้มารดา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน สาขาวิชา จะมีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมแตกต่างกัน
2. นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิหลังแตกต่างกันในด้านเพศ ภูมิลำเนา อาชีพบิดา อาชีพมารดา สถานภาพครอบครัว สถานที่พักขณะกำลังศึกษา อายุ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้บิดา รายได้มารดา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน สาขาวิชา จะมีลักษณะด้านสิทธิอันต์แตกต่างกัน
3. นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิหลังแตกต่างกันในด้านเพศ ภูมิลำเนา อาชีพบิดา อาชีพมารดา สถานภาพครอบครัว สถานที่พักขณะกำลังศึกษา อายุ ชั้นปี ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน รายได้บิดา รายได้มารดา ค่าใช้จ่ายต่อเดือน ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน สาขาวิชา จะมีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมืองแตกต่างกัน

ตอนที่ 2 เป็นแบบวัดลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนเนิสซึมของคริสตี้และเกิส (Cristie and Geis) จำนวน 20 ข้อ แบบวัดลักษณะด้านลัทธิธันด์ ของโรคีย์ (Rokeach's Dogmatism Form D) จำนวน 20 ข้อ และแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จำนวน 20 ข้อ ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นรวมทั้งสิ้น 60 ข้อ ค่าถามนี้เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) ของลิเคอร์ท (Likert) ที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า (6-1) เลือกตอบเพียงคำตอบเดียว

การเก็บรวบรวมและการวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้แจกแบบสอบถามด้วยตนเองและรอรับคืนทันทีที่นิสิตนักศึกษาตอบเสร็จที่ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และมหาวิทยาลัยศิลปากร ส่วนที่มหาวิทยาลัยมหิดล ผู้วิจัยประสานงานผ่านฝ่ายจัดหางาน กองกิจการนักศึกษา ประสานงานให้นิสิตนักศึกษาแจกแบบสอบถาม ผลจากการเก็บรวบรวมแบบสอบถามปรากฏว่า แบบสอบถามที่แจกให้ทั้งสิ้น 354 ฉบับ ผู้ตอบส่งกลับคืนมาครบจำนวน แต่มีแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 286 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 80.79

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลและการหาค่าสถิติต่าง ๆ ผู้วิจัยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปทางสังคมศาสตร์ (The Statistical Package for the Social Sciences) ของสถาบันบริการคอมพิวเตอร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ การวิเคราะห์ข้อมูลใช้วิธีการทางสถิติดังนี้

1. ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์ด้วยการหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ
2. ข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะ สภาพหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง ความคิดเห็นและการประเมินลักษณะต่าง ๆ ของผู้ตอบในเรื่องลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนเนิสซึม ลักษณะด้านลัทธิธันด์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง วิเคราะห์ด้วยคะแนนเฉลี่ย (Mean) ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)
3. ข้อมูลความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยลักษณะ สภาพหรือพฤติกรรมที่ปฏิบัติจริง ในเรื่องลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนเนิสซึม ลักษณะด้านลัทธิธันด์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ

สังคมและการเมือง โดยจำแนกตามภูมิภาค เปรียบเทียบระดับความแตกต่างระหว่างสองกลุ่มด้วยค่า t (t-test) และเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างสามกลุ่มขึ้นไปด้วยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (ANOVA) เมื่อพบความแตกต่างได้ทดสอบทีละคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Shcheffe's Method)

4. ข้อมูลความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนนิสซิม ลักษณะด้านสิทธิขั้นต้น และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง วิเคราะห์ด้วยการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson Product-moment Correlation Coefficient)

สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล แบ่งออกเป็น 6 ตอนดังนี้

- ตอนที่ 1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลส่วนตัวของนิสิตนักศึกษา
- ตอนที่ 2. ลักษณะด้านมาเคียวิลเลี่ยนนิสซิมของนิสิตนักศึกษาโดยจำแนกตามภูมิภาค
- ตอนที่ 3. ลักษณะด้านสิทธิขั้นต้นของนิสิตนักศึกษาโดยจำแนกตามภูมิภาค
- ตอนที่ 4. ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของนิสิตนักศึกษาโดยจำแนกตามภูมิภาค
- ตอนที่ 5. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนนิสซิมกับลักษณะด้านสิทธิขั้นต้น และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

สรุปผลการวิจัยและอภิปรายผล

ตอนที่ 1. ผลการวิจัยเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากรและมหาวิทยาลัยมหิดล พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เพศหญิงและเพศชายมีจำนวนใกล้เคียงกัน มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครถึงร้อยละ 41.61 ที่เหลือกระจายอยู่ในต่างจังหวัด ส่วนใหญ่บิดาประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคืออาชีพรับราชการ ส่วนมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพธุรกิจส่วนตัว รองลงมาคืออาชีพรับราชการและมีอาชีพเป็นแม่บ้าน บิดามีรายได้ ส่วนใหญ่ 15,000 บาทต่อเดือนขึ้นไป แต่เป็นที่น่าสังเกตว่ามารดาส่วนใหญ่มีรายได้ต่ำกว่า 3,000 บาท

ต่อเดือนมากที่สุด รองลงมาคือมีรายได้ 15,000 บาทขึ้นไปต่อเดือน สถานภาพครอบครัวส่วนใหญ่ อยู่ร่วมกัน และนิสิตนักศึกษามีรายได้ทั้งหมดขณะกำลังศึกษาจากบิดามารดาเป็นส่วนใหญ่ โดยได้รับรายได้ในระดับที่สูงที่สุด คือ 2,000-2,499 บาทต่อเดือน ในด้านสถานที่พักนิสิตนักศึกษาพักอยู่กับบิดามารดามากกว่าพักอาศัยโดยอิสระในหอพักเอกชน หอพักของมหาวิทยาลัยหรือบ้านเช่า แต่ส่วนใหญ่ใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนต่ำกว่า 60 นาทีในแต่ละครั้งของการเดินทาง แสดงว่านิสิตนักศึกษามีที่พักไม่ไกลจากมหาวิทยาลัย ส่วนวิธีการในการเดินทางมาเรียน ส่วนใหญ่ใช้บริการรถประจำทาง ในขณะที่การเดินทางด้วยการเดิน มีสัดส่วนที่น้อยกว่ามาก อภิปรายผลได้

ตอนที่ 2. ลักษณะด้านมาเคียวิลเลี่ยนนิสซึม ผลการวิเคราะห์ลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนนิสซึมของนิสิตนักศึกษา เมื่อพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยตามลำดับคะแนนสูง 5 อันดับและคะแนนต่ำ 5 อันดับ พบว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่เห็นด้วยกับความคิดแบบมาเคียวิลเลี่ยนนิสซึมคือ เห็นว่ามนุษย์โดยทั่วไปมีความเร็วร้ายอยู่ในตัว แต่ยกย่องความดี มนุษย์ไม่ว่าจะดีเลิศเพียงใดโดยธรรมชาติแล้วจะทำชั่วมากกว่าทำดี และคำนึงถึงตัวเองเป็นหลัก (Skinner, 1981)

และเมื่อพิจารณาลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนนิสซึม จำแนกตามภูมิภาคหลังพบว่า

1. นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในภูมิภาคหลังด้าน ชั้นปี รายได้มารดาและสาขาวิชา มีลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนนิสซึม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในภูมิภาคหลังด้าน เพศ อายุ สาขาวิชา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนภูมิภาค อาชีพบิดา อาชีพมารดา รายได้บิดา สถานภาพครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน สถานที่พักขณะกำลังศึกษาและระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน มีลักษณะมาเคียวิลเลี่ยนนิสซึม ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ในด้านสาขาวิชา พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างกลุ่มสาขาเกษตร ($\bar{X} = 57.10$) กับ กลุ่มสาขาศิลปะ ($\bar{X} = 59.39$) และกลุ่มสาขาสมาคมสุข ($\bar{X} = 61.43$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของอดัมและฟิช (Adam and Fitch, 1983) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกันจะมีบุคลิกภาพแตกต่างกัน กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขา

วิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมมากจะมีลักษณะมาเคี้ยววิลเลี่ยนนิสซิมต่ำกว่าผู้ที่เรียนในสาขาวิชาที่เกี่ยวข้องกับสังคมน้อย

ในด้านชั้นปี พบว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่ 1 และชั้นปีที่ 2 มีลักษณะมาเคี้ยววิลเลี่ยนนิสซิมสูง ($\bar{X} = 60.61$ และ 60.11) และมีลักษณะด้านมาเคี้ยววิลเลี่ยนนิสซิมลดลงมากในชั้นปีที่ 3 ($\bar{X} = 56.26$) และเพิ่มขึ้นในชั้นปีที่ 4 ($\bar{X} = 57.98$) ซึ่งลักษณะความแตกต่างไม่เป็นไปในแนวตรง (Linear Relation) ข้อค้นพบนี้ไม่สอดคล้องกับแนวความคิดของจาคอบ (Jacob, 1957) ที่เห็นว่านิสิตนักศึกษาเมื่อได้ผ่านการอบรมกลุ่มเกลาจากมหาวิทยาลัย จะช่วยให้นิสิตนักศึกษามีความมั่นใจรู้จักคิดวิเคราะห์พิจารณา มีคุณธรรม จริยธรรมมากขึ้น

ในด้านรายได้มารดา พบว่า กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่มารดามีรายได้ปานกลาง ($\bar{X} = 56.87$) มีลักษณะมาเคี้ยววิลเลี่ยนนิสซิมต่ำกว่ากลุ่มที่มารดามีรายได้สูง ($\bar{X} = 60.10$) และกลุ่มที่มารดามีรายได้ต่ำ ($\bar{X} = 59.44$) ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสแนเรย์ (Snarey, 1985) ที่พบว่าผู้ที่มาจากครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและมีลักษณะมุ่งประสบความสำเร็จโดยใช้วิธีการที่มีคุณธรรมสูง แสดงถึงความเป็นผู้มีลักษณะมาเคี้ยววิลเลี่ยนนิสซิมต่ำ แต่กลุ่มที่มีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำมีลักษณะมุ่งประสบความสำเร็จโดยใช้ทวิวิธีการ อันแสดงถึงความเป็นผู้มีลักษณะมาเคี้ยววิลเลี่ยนนิสซิมสูง ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของพรณีษ กันทรากร (2523) ที่พบว่าฐานะทางเศรษฐกิจของครอบครัวมีผลต่อต่อลักษณะของความต้องการประสบความสำเร็จโดยใช้วิธีการที่มีคุณธรรม จริยธรรม กล่าวคือผู้ที่มีฐานะเศรษฐกิจปานกลาง เป็นผู้ที่ทำงานประเภทที่ใช้ความรู้ความชำนาญ และผู้ที่มีฐานะทางเศรษฐกิจสูง ซึ่งมีสถานภาพของการควบคุมกิจการต่าง ๆ บุตรหลานที่เกิดมาในครอบครัวที่มีฐานะต่างกันจะมีวิถีชีวิตที่แตกต่างกันอยู่ในสภาพแวดล้อมที่แตกต่างกันและได้ติดต่อสัมพันธ์กับบุคคลที่มีคุณสมบัติที่แตกต่างกัน แตกต่างจากบุคคลที่มีรายได้ต่ำซึ่งหัวหน้าครอบครัวต้องให้ร่างกายในการประกอบอาชีพ ครอบครัวย่อมมีความกังวลในการครองชีพ มีความเครียดซึ่งเกิดจากความแออัดของสภาพแวดล้อม บุคคลจึงต้องดิ้นรน มุ่งหวังที่จะประสบความสำเร็จโดยทำทุกวิถีทางเพื่อให้บรรลุเป้าหมาย เช่น เคียวกับ ดวงเดือน นันทมนาวิน (2524) ที่ให้ความเห็นว่าอิทธิพลของครอบครัวที่ผ่านเข้ามายังสมาชิกในครอบครัว ส่วนมากจะผ่านวิธีการอบรมเลี้ยงดูของผู้ปกครอง โดยเฉพาะในสังคมไทยมารดาเป็นผู้ที่มีบทบาทภายในครอบครัว ดังนั้น

ฐานะทางเศรษฐกิจของมารดาจึงมีอิทธิพลต่อการเลือกใช้วิธีการอบรมเลี้ยงดู ซึ่งเบคเกอร์ (Becker) อธิบายว่าการอบรมบุตรของมารดาที่มีเศรษฐกิจปานกลางและเศรษฐกิจสูงได้รับอิทธิพลจากการเลี้ยงดูของสังคมตะวันตก เช่นการไม่ลงโทษด้วยการเฆี่ยนตีแต่ใช้วิธีการที่ใช้เหตุผลและให้รางวัลด้วยการแสดงความรักแทน ส่วนครอบครัวที่บิดามารดามีฐานะทางเศรษฐกิจต่ำ มักจะฝึกอบรมบุตรด้วยวิธีการที่รุนแรงกว่าครอบครัวที่มีฐานะทางเศรษฐกิจปานกลางและสูง ดังนั้นผู้มาจากครอบครัวที่มีเศรษฐกิจต่ำจึงต้องดิ้นรน ต่อสู้ แสวงหาเพื่อที่จะประสบความสำเร็จโดยไม่เลือกวิธีการได้มากกว่า (Becker, 1964)

ในการศึกษารังนี้ไม่พบความแตกต่างของภูมิหลังด้านเพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิฐานะ อาชีพบิดามารดา รายได้บิดา สภาพภาพครอบครัว ค่าใช้จ่ายต่อเดือน สถานที่พักขณะกำลังศึกษา ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยในต่างประเทศที่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม โดยเฉพาะอย่างยิ่งในเรื่องเพศ อายุ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน

ในด้านเพศ ไชมอน และคณะ (Simon and Others, 1991) พบว่า ชายและหญิงมีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมแตกต่างกัน หญิงจะมีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมสูงกว่าเพศชาย งานวิจัยของโอคอร์เนอร์และซิมส์ (O'Corner and Simms, 1990) พบว่าเพศหญิงมีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมสูงกว่าเพศชายเช่นกัน จอห์นสัน (Johnson, 1990) พบว่าหญิงมีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมต่ำกว่าเพศชาย ปินโตและคานีการ์ (Pinto and Kanekar, 1990) พบว่าหญิงมีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมต่ำกว่าชาย

ในด้านอายุ ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ซึ่งสอดคล้องกับข้อค้นพบของสแนเรย์ (Snarey, 1985) ที่พบว่าผู้ที่มีอายุแตกต่างกันจะมีพฤติกรรมของการมุ่งประสบความสำเร็จด้วยวิธีการที่ชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรมได้ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกับแนวคิดของ ดวงเดือน พันธุมนาวัน (2531) ที่เห็นว่าความแตกต่างของอายุมีความหมายถึงความแตกต่างทางประสบการณ์ ซึ่งมีส่วนในการส่งเสริมบุคคลให้มุ่งประสบความสำเร็จด้วยวิธีการที่ชอบธรรมหรือไม่ชอบธรรมได้

ในด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ไม่พบความแตกต่างระหว่างกลุ่มซึ่งแตกต่างจากข้อค้นพบของ สूरพงษ์ ชูเดช (2535) ที่พบว่านิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง จะมีพฤติกรรมมุ่งประสบความสำเร็จด้วยการใช้เหตุผลทางจริยธรรมสูงกว่านิสิตนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ตอนที่ 3. ลักษณะด้านสัททัศน์ ผลการวิเคราะห์ลักษณะด้านสัททัศน์ของนิสิตนักศึกษา
ปรากฏคะแนนเฉลี่ยตามลำดับคะแนนสูง 5 อันดับ และคะแนนต่ำ 5 อันดับ

พบว่า นิสิตนักศึกษาโดยทั่ว ๆ ไป มีลักษณะด้านสัททัศน์ต่ำ คือเป็นผู้ที่มีใจกว้าง ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากความคิดเห็นของตนเอง เข้มมั่นในระบอบประชาธิปไตยอุทิศตนเพื่ออุดมการณ์เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม แก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเอง เนื่องจากในกลุ่มนิสิตนักศึกษามีกลุ่มที่มีความคิดหลากหลาย จึงมีกลุ่มที่มีความคิดแตกต่างกันออกไป คือ ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากตน ยึดถือความคิดตนเองเป็นศูนย์กลาง เห็นด้วยกับการใช้อำนาจของผู้นำ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรา เพ็ญโรจน์ (2527) ที่พบว่านิสิตนักศึกษาจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีลักษณะที่ไม่ยอมรับความคิดเห็นที่แตกต่างไปจากความคิดเห็นของตนเอง พึ่งพาผู้มีอำนาจ ไม่มีเหตุผล ขาดความอดกลั้น ยากที่จะรับความคิด ความเชื่อใหม่ ๆ แต่ขณะเดียวกันก็เป็นผู้มีวิจรรณญาณ รู้จักคิด พิจารณา วิพากษ์วิจารณ์ รู้จักวิเคราะห์ ประเมินสิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยตนเอง รวมทั้งสอดคล้องกับผลการวิจัยของแมคเคนซี (McKenzie, 1969) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาเฉพาะทาง ทางด้านศาสนาในสังคมอเมริกา โดยธรรมชาติแล้วจะมีลักษณะด้านสัททัศน์สูง

เมื่อพิจารณาลักษณะด้านสัททัศน์ จำแนกตามภูมิลำเนา พบว่า

1. นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในภูมิลำเนาทางด้านสาขาวิชา สถานที่พักขณะกำลังศึกษา และระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน มีลักษณะด้านสัททัศน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในภูมิลำเนาเพศ อายุ ชั้นปี รายได้บิดา รายได้มารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิลำเนาและสถานภาพครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน มีลักษณะด้านสัททัศน์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกี่ยวกับตัวแปรสาขาวิชา จากการวิจัยในครั้งนี้ พบว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีลักษณะด้านสัทศาสตร์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาสถาปัตยกรรม มีลักษณะด้านสัทศาสตร์สูงสุด ($\bar{X} = 77.81$) รองลงมาคือสาขาวิชาการเกษตร ($\bar{X} = 60.35$) และสาขาวิชาศิลปะมีลักษณะด้านสัทศาสตร์ต่ำสุด ($\bar{X} = 51.76$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ วชิรา เพ็ญโรจน์ (2527) ที่พบว่านิสิตนักศึกษาที่มาจากสาขาวิชาที่แตกต่างกันจะมีลักษณะด้านสัทศาสตร์แตกต่างกัน โดย วชิรา เพ็ญโรจน์ ได้ให้ข้อสังเกตว่านิสิตนักศึกษาที่มีลักษณะด้านสัทศาสตร์ต่ำ เป็นนิสิตนักศึกษาที่เรียนอยู่ในคณะวิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ นิเทศศาสตร์ และอักษรศาสตร์ ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยสูง โดยประวัติเป็นผู้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับมัธยมสูง ซึ่งข้อสังเกตอันนี้ตรงกันข้ามกับผลการวิจัยในครั้งนี้ โดยผู้ที่มามีประวัติผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและมีคะแนนสอบเข้ามหาวิทยาลัยสูง เป็นกลุ่มที่เรียนสาขาวิชาทางด้านสาขาสถาธรรมกลับมีคะแนนด้านสัทศาสตร์สูง ซึ่งความแตกต่างของผลการวิจัย 2 ชิ้นนี้ ควรจะได้รับการศึกษาวิจัยในความเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นต่อไป

เป็นที่น่าสังเกตว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาสาขาสถาธรรมมีลักษณะด้านสัทศาสตร์สูงสุด ขณะเดียวกันก็มีลักษณะมาเคียวลีเลียนนิสซิมสูงสุดด้วยเช่นกัน

เกี่ยวกับตัวแปรสถานที่พักและระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน พิจารณาได้ว่ากลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนมาก เป็นกลุ่มที่พักอยู่กับบิดามารดา ส่วนผู้ที่พักอาศัยโดยอิสระ เช่น หอพักของเอกชน หอพักของมหาวิทยาลัย บ้านเช่า เป็นกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนน้อยกว่า ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนน้อยซึ่งพักอาศัยในหอพัก เป็นกลุ่มที่มีลักษณะด้านสัทศาสตร์สูงกว่ากลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนมากและพักอาศัยอยู่กับบิดามารดา

เป็นที่น่าสังเกตว่า ข้อค้นพบนี้เป็นข้อค้นพบที่แปลกด้วยผู้ที่พักอาศัยโดยอิสระส่วนใหญ่พักอาศัยอยู่ในหอพักมหาวิทยาลัย ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานย่อยของมหาวิทยาลัยที่ส่งเสริมให้นิสิตนักศึกษาได้มีการพัฒนาภาสไตจุดมุ่งหมายของการผลิตนิสิตนักศึกษาให้เป็นบัณฑิตที่มีอิสระทางความคิด รู้จักใช้เหตุผลวิจารณ์ญาณ สามารถวิเคราะห์ปัญหาและกล้าแสดงออกต่อสังคมภายนอก (วิทยากร เชียงกุล, 2536) นิสิตนักศึกษาซึ่งเป็นผู้ได้รับผลจากการกล่อมเกลาภายในมหาวิทยาลัย ควรมี

ลักษณะใจกว้างมากกว่า ผู้ที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา ที่อยู่ในสถาบันครอบครัวที่ทำหน้าที่ถ่ายทอด จารีตประเพณี ค่านิยมให้กับสมาชิกในครอบครัวโดยผ่านวิถีการอบรมเลี้ยงดูและปกครอง (ดวงเดือน พันธุมนาวิน, 2524) ดังนั้นข้อค้นพบที่แปลกออกไปเช่นนี้ ควรจะได้มีการศึกษาวิจัย ทั้งสาเหตุและ เงื่อนไขที่ก่อให้เกิดผลดังกล่าวต่อไป

การศึกษาครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างของภูมิหลังด้านเพศ อายุ ชั้นปี รายได้บิดา รายได้ มารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ภูมิลำเนา สถานภาพครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน ซึ่งสอดคล้อง และไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ เช่น

เกี่ยวกับตัวแปรเพศ พบว่า นิสิตนักศึกษาเพศหญิงและเพศชายมีลักษณะด้านจิตอันต์ ไม่ แตกต่างกัน ข้อค้นพบนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ วชิรา เพ็ญโรจน์ ที่พบว่าเพศชายและเพศหญิงมี ลักษณะด้านจิตอันต์ไม่แตกต่างกัน แต่ไม่สอดคล้องกัน การศึกษาของบาห์เรย์นี (Bahrayni, 1981) ซึ่งพบว่าเพศเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับระดับคะแนนลักษณะด้านจิตอันต์ กล่าวคือ เพศหญิงจะมี ลักษณะด้านจิตอันต์ต่ำกว่าเพศชาย

เกี่ยวกับตัวแปรอายุ พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มีอายุแตกต่างกันมีลักษณะด้านจิตอันต์ไม่ แตกต่างกัน ข้อค้นพบอันนี้ ไม่สอดคล้องกับผลงานวิจัยของริชาร์ดและสไลฟ์ (Richards and Slife, 1987) ที่พบว่าอายุเป็นตัวสำคัญในการกำหนดลักษณะด้านจิตอันต์ รวมทั้งไม่สอดคล้องกับ งานวิจัยของเอ็นไรท์และคณะ (Enright and Others, 1983) ที่พบว่าผู้ที่อายุมากขึ้นจะมี ลักษณะด้านจิตอันต์สูงขึ้น

เกี่ยวกับตัวแปรชั้นปี การศึกษาครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างระหว่างชั้นปี ซึ่งไม่สอดคล้อง กับการวิจัยของ วชิรา เพ็ญโรจน์ (2527) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่แตกต่างกัน จะมี ลักษณะด้านจิตอันต์แตกต่างกัน กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาเมื่อเรียนในชั้นปีที่สูงขึ้นจะมีลักษณะด้านจิตอันต์ ต่ำลง ส่วนแพลันท์ (Plant, 1965) เห็นว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่สูงขึ้นจะมีลักษณะด้าน จิตอันต์ลดลงเช่นกัน

ตอนที่ 4. ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ผลการวิเคราะห์
ความคิดเห็นของนิสิตนักศึกษาที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง พิจารณาจากคะแนนเฉลี่ย
ตามลำดับคะแนนสูง 5 อันดับและพิจารณาคะแนนเฉลี่ยตามลำดับคะแนนต่ำ

พบว่า นิสิตนักศึกษาเห็นด้วยกับความคิดแบบอนุรักษ์นิยม กล่าวคือเชื่อมั่นในตัวบุคคลมากกว่า
กว่า ไม่เห็นด้วยกับเรื่องของการเปลี่ยนแปลง ความเสมอภาค ความอดกลั้น

แต่เนื่องจากในกลุ่มนิสิตนักศึกษาเป็นกลุ่มที่มีความคิดหลากหลาย จึงมีกลุ่มที่มีความคิด
แตกต่างกันออกไป คือเห็นด้วยกับความคิดแบบเสรีนิยม เชื่อในความสามารถของตนเอง เชื่อใน
ปัจเจกบุคคล นิยมการเปลี่ยนแปลง ความเสมอภาคและความอดกลั้น

เมื่อพิจารณาความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง จำแนกตามภูมิภาค
พบว่า

1. นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในภูมิภาคหลังด้านภูมิภาคอำเภอ ระยะเวลาในการเดินทาง
มาเรียนและสาขาวิชา มีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง แตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

2. นิสิตนักศึกษาที่มีความแตกต่างกันในภูมิภาคหลังด้านเพศ อายุ ชั้นปี รายได้บิดา รายได้
มารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนตัว
ต่อเดือน สถานที่พักขณะกำลังศึกษา มีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง
ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เกี่ยวกับตัวแปรภูมิภาคอำเภอ จากการวิจัยในครั้งนี้พบว่านิสิตนักศึกษาที่มีภูมิภาคอำเภอแตกต่าง
กันมีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
กล่าวคือ นิสิตนักศึกษาที่มีภูมิภาคอำเภอในกรุงเทพฯ ($\bar{X} = 29.82$) มีความคิดเสรีนิยมกว่านิสิตนักศึกษา
ที่มีภูมิภาคอำเภอในต่างจังหวัด ($\bar{X} = 31.46$) ซึ่งข้อค้นพบในครั้งนี้สอดคล้องกับแนวคิดของ ชัยอนันต์
สมุทรวิชัย (2516) ที่เห็นว่าผู้ที่ภูมิภาคอำเภอในจังหวัดกรุงเทพฯ มีความคิดแบบเสรีนิยมมากกว่า
ผู้ที่ภูมิภาคอำเภอในต่างจังหวัด อันเนื่องมาจากการกระจายความเจริญที่ไม่เท่ากัน ก่อให้เกิดการ

รับรู้ ความคิดเห็น ที่สนใจค่านิยมทางเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองไม่เท่ากัน ซึ่ง อัลมอนและเวอร์บา (Almond and Verba, 1963) เห็นว่าเป็นธรรมชาติของประเทศที่กำลังพัฒนา

เกี่ยวกับตัวแปรระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน พบว่า กลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนมีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ กล่าวคือ กลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนปานกลาง มีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ($\bar{X} = 28.89$) ต่ำกว่ากลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนน้อย ($\bar{X} = 31.76$) ซึ่งหมายถึงกลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนปานกลางมีความคิดเสรีนิยมมากกว่ากลุ่มที่ใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนน้อย เมื่อพิจารณานิสิตนักศึกษาที่ใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนน้อย พบว่า แท้จริงแล้วคือคนที่พักอาศัยอยู่ในหอพัก และเป็นกลุ่มที่มีภูมิลำเนาอยู่ในต่างจังหวัด เนื่องจากกลุ่มที่มาจากต่างจังหวัดมีความจำเป็นที่จะต้องพักอาศัยอยู่ในหอพักของมหาวิทยาลัย หรือหอพักของเอกชน ตลอดจนบ้านเช่าที่มีที่ตั้งใกล้กับมหาวิทยาลัย ส่วนกลุ่มที่ใช้ระยะเวลาในการเดินทางมาเรียนปานกลางและมาก เป็นกลุ่มที่พักอาศัยอยู่กับบิดามารดา และมีภูมิลำเนาอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร ความแตกต่างของระยะเวลาที่ใช้ในการเดินทางมาเรียน แท้จริงแล้วคือความแตกต่างของภูมิลำเนาด้วย ซึ่งสอดคล้องกับที่ประดิษฐ์ มัชฌิมา (2522) ได้กล่าวถึงความแตกต่างของกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดในด้านสังคมและวัฒนธรรมไว้ว่า ลักษณะของสิ่งแวดล้อมในต่างจังหวัดจะมีความคล้ายคลึงกัน ส่วนกรุงเทพฯ จะมีความแตกต่างกันมาก ขนาดของครอบครัวคนต่างจังหวัดจะมีขนาดใหญ่ ส่วนครอบครัวของคนกรุงเทพฯ จะมีขนาดเล็ก อำนาจของครอบครัวในต่างจังหวัดขึ้นอยู่กับบิดามารดาเป็นส่วนใหญ่ ส่วนในเมืองบิดามารดาจะมีส่วนในการแก้ไขปัญหาร่วมกัน นอกจากนี้คนในต่างจังหวัดยังมีความเชื่อแบบดั้งเดิม เปลี่ยนแปลงยาก ส่วนในกรุงเทพฯ มีความเชื่อแบบทันสมัย เปลี่ยนแปลงง่าย ปัจจัยดังกล่าวล้วนส่งผลถึงการอบรมเลี้ยงดูอันจะส่งผลกระทบต่อบุคลิกภาพและพฤติกรรมของสมาชิกในครอบครัวด้วย

เกี่ยวกับตัวแปรสาขาวิชา พบว่า มีความแตกต่างระหว่างกลุ่มของทั้ง 3 กลุ่ม อย่างชัดเจน กล่าวคือ นิสิตที่เรียนในสาขาศิลปะมีความคิดเสรีนิยมมากที่สุด ($\bar{X} = 25.61$) นิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาเกษตรมีความคิดเสรีนิยมรองลงมา ($\bar{X} = 28.52$) ส่วนนิสิตนักศึกษาสาขาสาธารณสุขมีความคิดเสรีนิยมน้อยที่สุด ($\bar{X} = 35.05$) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของไอลและคณะ

(Neel and Others, 1991) พบว่านิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ กับนิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ จะมีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง แตกต่างกัน กลุ่มที่เรียนด้านมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์จะมีลักษณะเสรีนิยม กว่ากลุ่มที่เรียนทางด้านวิทยาศาสตร์ธรรมชาติ

เป็นที่น่าสังเกตว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนทางด้านสาขาสาธารณสุข นอกจากจะมีความคิด เสรีนิยมน้อยกว่ากลุ่มอื่นแล้ว เมื่อพิจารณาจากผลการวิจัยข้างต้นพบว่า มีลักษณะมาเคย์วิลเลียนเน็สซึม สูงกว่ากลุ่มอื่น ตลอดจนมีลักษณะด้านสิทธิอันต์สูงกว่ากลุ่มอื่น ๆ ด้วยเช่นกัน

จากการศึกษาในครั้งนี้ไม่พบความแตกต่างของภูมิหลังด้านเพศ อายุ ชั้นปี รายได้ บิดา รายได้มารดา อาชีพบิดา อาชีพมารดา ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน สถานภาพครอบครัว ค่าใช้จ่ายส่วนตัวต่อเดือน สถานที่พักขณะกำลังศึกษาซึ่งสอดคล้องและไม่สอดคล้องกับงานวิจัยอื่น ๆ ที่ได้ศึกษา ดังนี้

เกี่ยวกับตัวแปรเพศ พบว่า เพศชายและเพศหญิงมีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ไม่แตกต่างกัน กล่าวคือ เพศชายมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เท่ากับ 31.18 และเพศหญิงมีคะแนนเฉลี่ยความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง เท่ากับ 30.37 ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อค้นพบของจำเนียร แสงสว่าง (2518) ที่พบว่า เพศชายมีความคิดแบบเสรีนิยมมากกว่าเพศหญิง

เกี่ยวกับตัวแปรชั้นปี พบว่า นิสิตนักศึกษาที่เรียนในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับข้อค้นพบของ มนูญ ศิริวรรณ (อ้างถึงในพรศักดิ์ ผ่องแผ้วและพลศักดิ์ จิรไกรศิริ, 2524) ที่พบว่า นิสิต นักศึกษาที่เรียนในชั้นปีที่สูงขึ้น จะมีลักษณะเสรีนิยมมากขึ้น

เกี่ยวกับตัวแปรรายได้อบิดา และรายได้อมารดา พบว่า ไม่มีความแตกต่างระหว่างกลุ่ม ซึ่งไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของจำเนียร แสงสว่าง (2518) ที่พบว่า นิสิตนักศึกษาที่มาจากรอบครัวที่มีรายได้อบิดาจะมีความคิดเสรีนิยมกว่าครอบครัวที่มีรายได้อสูง

ตอนที่ 5. ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่มกับลักษณะด้านสิทธิอันต์
 ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่มกับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและ
 การเมือง และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านสิทธิอันต์กับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคม
 และการเมือง

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่มกับลักษณะด้านสิทธิอันต์
 พบว่า มีความสัมพันธ์กันในทางตรงกันข้าม ซึ่งเป็นการปฏิเสธสมมุติฐาน และไม่สอดคล้องกับ
 แนวคิดของคริสตีและเกิส (Christie and Geis, 1970) ที่ว่าผู้ที่มัลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่ม
 สูงจะเป็นผู้ที่มีลักษณะด้านสิทธิอันต์ต่ำ กล่าวคือ ธรรมชาติของผู้ที่ต้องการประสบความสำเร็จ โดย
 ใช้วิธีการอะไรก็ได้ ไม่ว่าจะถูกต้องชอบธรรมหรือไม่เพื่อบรรลุความสำเร็จนั้นจะเป็นผู้ที่ใจแคบ
 ไม่ยอมรับความแตกต่างทางความคิด ยึดถือมั่นในความคิดเห็นของตนเอง ความแตกต่างจากข้อ
 คั้นพบอันนี้ควรได้มีการศึกษาวิจัยเพื่อหาสาเหตุของความแตกต่างนี้ต่อไป

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่มกับความคิดเห็นที่มีต่อ
 สภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางตรงข้าม ซึ่งเป็นการปฏิเสธ
 สมมุติฐาน และไม่สอดคล้องกับแนวคิดของคริสตีและเกิส (Christie and Geis, 1970) ที่ว่าผู้
 ที่มีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่มสูง นอกจากจะเป็นผู้ที่มีลักษณะใจแคบแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีความคิด
 แบบอนุรักษนิยมอีกด้วย กล่าวคือธรรมชาติของผู้ที่ประสบความสำเร็จโดยไม่เลือกวิธีการจะเป็นผู้ที่
 ไม่นิยมการเปลี่ยนแปลง ต้องการคงไว้ซึ่งประเพณีนิยมในระบบอาวุโส ชอบการตัดสินใจด้วยวิธี
 การเด็ดขาด ความอดกลั้นต่ำ ความแตกต่างของข้อค้นพบอันนี้ อาจเนื่องมาจากการเปลี่ยนแปลง
 ของยุคสมัยเช่นกัน ที่ผู้มีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึ่มสูง จำเป็นต้องปรับตัวให้เข้ากับกระแสการ
 เปลี่ยนแปลงของโลก หากติดขัดอยู่กับประเพณีนิยม ตัดสินปัญหาด้วยวิธีการเด็ดขาดย่อมยากที่จะ
 ประสบความสำเร็จได้

ผลการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะด้านสิทธิอันต์กับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ
 สังคมและการเมือง พบว่ามีความสัมพันธ์กันในทางบวก ซึ่งเป็นการยอมรับสมมุติฐาน และสอดคล้อง
 กับแนวความคิดของไดเร็นโซ (Direnzo, 1950) ที่ว่า ผู้ที่มีลักษณะด้านสิทธิอันต์สูง หรือผู้ที่

ลักษณะใจแคบ โดยธรรมชาติจะเป็นผู้ที่มีความคิดแบบอนุรักษนิยม ส่วนผู้ที่มึลักษณะด้านสิทธิอันต์ต่ำ หรือผู้ที่มึลักษณะใจกว้าง โดยธรรมชาติจะเป็นผู้ที่มีความคิดแบบเสรีนิยม

จากการศึกษาความสัมพันธ์ของลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่ม ลักษณะด้านสิทธิอันต์และ ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง สรุปได้ว่าผู้ที่มึลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่มสูง จะมีลักษณะด้านสิทธิอันต์ต่ำ และผู้ที่มึลักษณะด้านสิทธิอันต์ต่ำ จะมีความคิดแบบเสรีนิยม ผู้ที่มึลักษณะ มาเคียวิล เลียนนิสซึ่มสูงมีความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองแบบเสรีนิยม จากข้อค้นพบอันนี้ทำให้ผู้วิจัยตั้งประเด็นคำถามในทางกลับกันว่า ผู้ที่มึความคิดแบบอนุรักษนิยมมี ลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่มต่ำหรือไม่ จึงได้แบ่งกลุ่มต่ำ กลุ่มสูง เพื่อตรวจสอบข้อค้นพบอันนี้ ปรากฏผลตามตารางที่ 55-60 พบว่ามีความแตกต่างระหว่างกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับการหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ที่ปรากฏผลในตารางที่ 54 ที่พบว่าผู้ที่มึ ความคิดเสรีนิยม และผู้ที่มึความคิดแบบอนุรักษนิยมมีลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่ม ไม่แตกต่างกัน ซึ่งแสดงว่า ในขณะที่ผู้ที่มึลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่มสูง สามารถมีความคิดแบบเสรีนิยมได้ แต่ ผู้ที่มึความคิดแบบเสรีนิยม หรืออนุรักษนิยมสามารถมีลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่มได้ไม่แตกต่างกัน

ในส่วนของการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับลักษณะนิสัยนักศึกษาด้านมาเคียวิล เลียนนิสซึ่ม ลักษณะด้านสิทธิอันต์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองมี ประเด็นที่น่าสนใจเกิดอยู่หลายประการคือ

1. ภูมิหลังด้านสาขาวิชา มีอิทธิพลต่อความคิดและลักษณะนิสัยนักศึกษาในทุกด้านคือ ลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่ม ลักษณะด้านสิทธิอันต์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ซึ่งสอดคล้องกับแนวความคิดของพรชูลี อาชวอำรุง (2525) ที่ว่าหลักสูตรการเรียน การสอนเป็นตัวแปรที่มีอิทธิพลต่อการพัฒนานิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะหลักสูตรวิชาชีพเฉพาะทางอัน เป็นหลักสูตรที่จัดให้ตามความสนใจของผู้เรียนแต่ละกลุ่ม ซึ่งหลักสูตรเฉพาะทางสามารถเป็นตัว บังคับความแตกต่างของประสบการณ์ของผู้เรียนในมหาวิทยาลัย จากงานวิจัยในครั้งนี้พบที่นิสิต- นักศึกษาที่เรียนในสาขาสาธารณสุขมีลักษณะมาเคียวิล เลียนนิสซึ่มและลักษณะด้านสิทธิอันต์สูงกว่านิสิต- นักศึกษาในสาขาวิชาอื่นรวมทั้งมีความคิดเสรีนิยมน้อยกว่ากลุ่มที่เรียนในสาขาอื่น จากข้อค้นพบอันนี้

ควรจะได้มีจากศึกษาหาสาเหตุเพื่อหาแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขเพื่อพัฒนานิสิตนักศึกษาให้มีความเหมาะสมต่อไป

2. ภูมิหลังด้านฐานะเศรษฐกิจสังคม พบว่ามีอิทธิพลต่อลักษณะมาเค็ยวิลเลี่ยนนิสซิมปรากฏอยู่ในตัวแปรรายได้มารดา แต่ไม่พบว่ามีอิทธิพลต่อลักษณะด้านสิทธิอันต์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง

3. ภูมิหลังด้านภูมิลำเนาระหว่างผู้ที่มิภูมิลำเนาในกรุงเทพมหานครและต่างจังหวัดพบได้ในลักษณะด้านสิทธิอันต์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง โดยปรากฏโดยตรงและแฝงอยู่ในสถานที่พักขณะกำลังศึกษาและระยะเวลาในการเดินทางมาเรียน

ข้อดีและข้อจำกัดของการวิจัย

การวิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังกับลักษณะมาเค็ยวิลเลี่ยนนิสซิม ลักษณะด้านสิทธิอันต์ และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ในส่วนของลักษณะมาเค็ยวิลเลี่ยนนิสซิมเป็นเรื่องแรก ๆ ที่ศึกษาในประเทศไทย และในส่วนของลักษณะด้านสิทธิอันต์ ได้มีผู้วิจัยบ้างแล้ว สำหรับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ได้มีผู้วิจัยไว้มาก และการนำทั้ง 3 ส่วน มาศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์กันนั้น นับเป็นเรื่องแรก ซึ่งการวิจัยในครั้งนี้มีข้อดีในแง่ของการเลือกตัวแปรภูมิหลังไว้หลากหลาย ซึ่งทำให้สามารถมองภาพของภูมิหลังที่มีอิทธิพลต่อลักษณะมาเค็ยวิลเลี่ยนนิสซิม ลักษณะด้านสิทธิอันต์ และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจสังคมและการเมือง ได้กว้างขวาง ส่วนข้อจำกัดของการวิจัยครั้งนี้ประเด็นที่สำคัญ 2 ประการดังนี้

1. เนื่องจากเนื้อหาของการวิจัยมีหลายเรื่อง ทำให้ผู้ตอบแบบสอบถามค่อนข้างใช้เวลาในการตอบ ซึ่งอาจมีผลทำให้รู้สึกเบื่อและตอบคำถามคลาดเคลื่อนได้

2. การวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ ไม่สามารถบอกได้ว่าอะไรเป็นสาเหตุ อะไรเป็นผล เพียงแต่แสดงให้เห็นถึงความเกี่ยวข้องของตัวแปรต่าง ๆ ที่ศึกษาเท่านั้น ทำให้ไม่สามารถระบุได้ว่าอะไรคือสาเหตุที่แน่ชัด

ข้อเสนอแนะสำหรับการทำวิจัยต่อไป

เนื่องจากการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเรื่องแรก ๆ ที่ศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะ มาเคียวิลเลียนนิสซึม ลักษณะด้านสิทธิขั้นต้นและความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง การวิจัยนี้จึงเป็นจุดเริ่มต้นของการศึกษาค้นคว้าทางด้านนี้ที่ควรกระทำต่อไป โดยข้อเสนอแนะนี้ ตั้งอยู่บนรากฐานของการวิจัยในครั้งนี้ มีข้อเสนอแนะในการวิจัยต่อไปนี้ 5 ประการ คือ

1. ในการวิจัยในครั้งนี้พบว่า นิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่มาจากกลุ่มชนชั้นกลาง ซึ่งเป็นชนกลุ่มใหญ่ของมหาวิทยาลัย ดังนั้น ความแตกต่างระหว่างกลุ่มจึงไม่สามารถจำแนกตามฐานะทางเศรษฐกิจได้อย่างแท้จริง ดังนั้นจึงควรเลือกสุ่มตัวอย่างจากกลุ่มที่มาจากอาชีพแตกต่างกันชัดเจน คือ กลุ่มข้าราชการ ธุรกิจ และกรรมกร ช่างนา หรือเลือกศึกษาความแตกต่างระหว่างนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยในหอพักของมหาวิทยาลัยกับที่ไม่ได้พักอาศัยในมหาวิทยาลัย เพราะมีแนวโน้มของความแตกต่างของลักษณะทางความคิดค่อนข้างมาก

2. จากผลการวิจัยพบว่า กลุ่มนิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพักเป็นผู้ที่มีโอกาสใกล้ชิดกับสถาบันการศึกษา มีความสะดวกสบายในการใช้ชีวิตในมหาวิทยาลัย ใช้เวลาในการเดินทางมาเรียนน้อย มีเงื่อนไขที่ดีที่จะได้รับการพัฒนาจากมหาวิทยาลัยมากกว่าผู้ที่ต้องเดินทางไปกลับ แต่จากการศึกษาค้นคว้ากลับพบว่า นิสิตนักศึกษาที่พักอาศัยอยู่ในหอพัก เป็นกลุ่มที่มีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้อยู่ในหอพัก รวมทั้งลักษณะด้านสิทธิขั้นต้นสูงกว่าผู้ที่ไม่ได้พักอาศัยอยู่ในหอพักด้วย ตลอดจนความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมือง ค่อนข้างเสรีนิยมน้อยกว่า เช่นกันจึงควรที่จะได้มีการวิจัยเพื่อศึกษาสาเหตุเพื่อที่จะเป็นแนวทางให้มหาวิทยาลัยได้พัฒนานิสิตนักศึกษาได้สอดคล้องกับสภาพที่เป็นจริงของนิสิตนักศึกษาต่อไป

3. ควรมีการศึกษาสาเหตุที่มีอิทธิพลต่อความคิดเห็นและลักษณะนิสิตนักศึกษา เช่นอิทธิพลของการเลี้ยงดูของครอบครัวแบบต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษา โดยเฉพาะในส่วนของนิสิตนักศึกษาที่เรียนในสาขาทางด้านสาธารณสุขควรจะได้มีการศึกษาถึงสาเหตุที่มีลักษณะมาเคียวิลเลียนนิสซึมและลักษณะด้านสิทธิขั้นต้นสูงกว่ากลุ่มอื่น ตลอดจนสาเหตุที่ทำให้มีความคิดเสรีนิยมต่ำกว่ากลุ่มอื่นด้วยเช่นกัน

4. ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบลักษณะมาเคียวิลเลชันนิสซึม ลักษณะด้านสิทธิอันต์และความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองของผู้สอนและผู้เรียนเนื่องจากผู้สอนเป็นผู้ที่มีอิทธิพลต่อผู้เรียนโดยถ่ายทอดได้ทางกระบวนการเรียนการสอนเพื่อที่สถาบันการศึกษาจะได้ปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอนให้เหมาะสมต่อไป

5. ในส่วนของความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลชันนิสซึมกับลักษณะด้านสิทธิอันต์ และความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะมาเคียวิลเลชันนิสซึมกับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพเศรษฐกิจ สังคมและการเมืองมีความสัมพันธ์ที่ตรงกันข้ามกับแนวคิดและทฤษฎีมาก ซึ่งควรจะได้มีการศึกษาสาเหตุของความเปลี่ยนแปลงที่แตกต่างไปจากเดิม